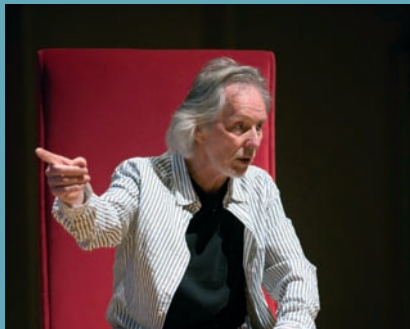

Typo Berlin 2007

Minulý rok jsem se na tomto místě doslova rozplýval nad konferencí Typo Berlin 2006. Není divu, že jsem se na letošní konferenci velmi těšil. Pojdme se společně podívat, jaká byla.

Hans Reichel, součásti Daxofonu

Klaus Voormann

Werner J. Wolff, klasické rytí not

Ve třetím květnovém týdnu, od 17. do 19. května, jsem si odskočil od každodenních starostí do berlínských konferenčních sálů na největší evropskou konferenci svého druhu. Tématem letošní, v pořadí již dvanácté konference, byla Hudba (Music). Konference se zúčastnilo přes 1 100 odborníků zaměřených na grafický design a typografii. Zhruba 50 % pocházelo z Německa. Mezi zahraničními účastníky vévodili Rakušané (222) a Dánové (126). Oproti loňsku se konference přesunula do samého centra Berlína do sálů BCC (Berliner Congress Center) přímo na Alexanderplatz. Konference probíhala současně ve třech sálech a celkem na ní zaznělo zhruba 50 příspěvků od mluvčích z celého světa. Nutno podotknout, že fyzicky se dá stihnout o trochu více než 1/3 přednášek. A prakticky se dá z této jedné třetiny vnímat jen tolik, kolik váš mozek unese. Zhruba polovina přednášek byla v němčině a druhá polovina v angličtině. Současně bylo možné poslouchat prostřednictvím konferenčních sluchátek simultánní překlad do druhého z obou jazyků.

V době digitální elektronické komunikace jsou design a hudba dva často propojované obory. Možná proto, že klasický design je z pohledu času statický a hudba naopak bez plynutí času neexistuje, je vzájemně propojování těchto oborů tolik lákavé.

Přednáší s prezentačními stánky

Letošní konference se zúčastnili jako mluvčí designéři-hudebníci i hudebníci-designéři a vzájemně si představovali své interdisciplinární přesahy. Divili byste se, kolik přednášejících s přesahem se organizátorům podařilo na konferenci soustředit. V tomto článku vypíchnu jen některé.

Písmolijec **Hans Reichel** (autor písem Barmeno, FF Dax, FF Schmalhans, či FF Daxline) předvedl svůj hudební nástroj, který představil poprvé již v roce 1985 pod názvem Daxofon. Jedná se o smyčcový nástroj, jehož princip je založen na rezonanci předmětů různých tvarů a materiálů upnutých do speciálního stojanu. Mezi upínanými předměty má Reichel jako správný písmolijec i celou abecedu – jak jsme se mohli přesvědčit, písmena převedená na hudbu zní opravdu zajímavě.

Poměrně zajímavý byl pohled do zákulisí tisku not od **Wenera J. Wolffa** (spoluzakladatel ngb | notengrafik berlin). Zavedl nás do historie rytí not až po nedávné způsoby jejich sazby.

Na Wolffovu přednášku volně navázala mladíčká italská designérka **Elena Albertoni**, která nechala nahlédnout pod pokličku digitalizace a způsobu současné sazby not.

Vrcholem provázanosti a „přesahu“ byl **Klaus Voormann**, baskytarista skupiny Manfred Mann Band a grafický designér, známý především svými obaly pro skupinu The Beatles. Škoda, že tento zhruba hodinový blok byl veden formou živého rozhovoru. Věřím, že odborná přednáška o práci pana Voormanna by byla přínosnější než rozhovor o životě...

Z přednášek, které jsem viděl, mě asi nejvíce upoutal **Horst Moser** (působil jako art director v několika německých vydavatelstvích; vydal knihu o designu s názvem „Surprise Me“), který prezentoval zajímavé srovnání obálek hudebních časopisů (např. Spex, Sounds, Twen, WOM, Mojo). S nadsázkou podal i návod, jak „uvařit“ obálku, která se bude prodávat: vezmete tvář nějaké populární hvězdy, dáte jí do ruky kytaru (jiný nástroj nefunguje tak dobře) a na oči jí dáte tmavé brýle... tak málo někdy stačí k úspěchu... Část přednášky věnoval také recyklaci nápadů. Vše demonstroval na slavném albu The Beatles Abbey Road. Přesto, že se podařilo přednášejícímu sesbírat plagiátů poměrně hodně, nebylo nad originál.

Účastníci konference si také chválili úvodní přednášku spisovatele **Steva Hellera** (autor desítek knih o kultuře a designu; Stylepedia, Anatomy of Design), který představil dílo Alexe Steinweisse, otce designu gramofonových desek. Já jsem tuto přednášku dílem osudu bohužel nestihnul, a tak mi letos zřejmě uniklo to nejlepší...

Konference vyvrcholila německou premiérou dokumentárního filmu **Gary Hustwita** s názvem „Helvetica“. Film oslavuje 50. výročí vzniku tohoto písma. Povedlo se v něm s nadhledem ukázat klady i zápory nejen nejznámějšího písma soudobého světa, ale film je jakýmsi odrazem celého grafického designu dneška. Vřele ho doporučuji všem (i negrafikům). Jeho pražská premiéra se konala v rámci FebioFestu, ještě před tou berlínskou.

Technologické zázemí a organizace konference byly na výborné úrovni. Za slabší považuji obsah letošních přednášek. Bylo příjemné poslouchat o propojování oborů designu a hudby, ale kamsi se z přednášek vytratil odborný obsah s tematikou grafického designu a písma. Myslím, že je to velká škoda. Sami organizátoři si toho byli koncem akce vědomí, a tak věřím, že ta příští berlínská konference bude po obsahové stránce ta nejlepší ze všech – jejím mottem bude tentokrát „Image“. Máte-li o podobné akce zájem, nezapomeňte si rezervovat vstupenky s velkým předstihem (navštivte www.typoberlin.de ještě před Vánoce). Ušetříte tak nemalé peníze, které si pak třeba můžete užít při večerním barovém sblížení s kolegy designéry. Večírky totiž k takovým akcím neodmyslitelně patří.

Jan Tippman
foto: gerhardkasner.de + autor